

תורת הקורא

הוראות מפורטות לבעלי קריאה

הלכות ומנהגים, דיוקים ודקדוקים, הערות ובירורים, חילופי נוסחאות, הקשורים בקריאת פרשת השבוע

גליון מס' 203

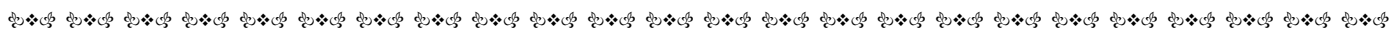
הפטרת קדושים

ה"א תשפ"ד

גליון זה יו"ל ע"י מכון 'טעמי תורה'

תודה לכל העוזרים והמסייעים שגליון זה יראה אור
© כל הזכויות שמורות, ניתן לצלם ולהדפיס כמות שהוא ללא שינוי

הערות, הארות, ביקורת, שאלות, רעיונות, וכן תרומות להשתתפות
בהוצאות הגליונות, יתקבלו בברכה במכון
כמו"כ אפשר לשלוח בקשה לקבלת הגליונות במייל
tameytora@gmail.com

הלכה ומנהג

לפרשת קדושים מפטירים:

למנהג רוב האשכנזים: מ'ויהי דבר יי אלי לאמר ואתה בן אדם
התשפט התשפט' (יחזקאל כ"ב א') עד 'לעיני גוים וידעת כי אני יי'
(שם ט"ז)^א.

הקשר לפרשה: בהפטרה הוכיח הנביא את ישראל שעברו על
התועבות שהוזהרו עליהם בפרשה (וכמו שכתב רש"י (יחזקאל כ' ז'): כל
התועבות שבפרשת קדושים תהיו שהוזהרו עליהם נמנו כאן. לבוש סימן תצ"ג סעיף
(ד').

למנהג מעט אשכנזים: מ'הלוא כבני כש"ים' (עמוס ט' ז') עד 'אשר
נתתי להם אומר יי א-להיך' (שם ט"ו)^ב.

הקשר לפרשה: בפרשה מוזכר שאם יעברו על איסורי העריות
תקיא הארץ אותם, ובהפטרה אחר שעברו על האיסורים הנביא
הוכיחם שתקיא הארץ אותם שאמר 'והנעוטי בכל הגוים את
בית יש"ראל', וגם שיגאלם אחר ההקאה כמו שאמר 'ביום ההוא
אקים את סבת דויד הנפלת' 'ושבתי את שבות עמי יש"ראל'
'ונטעתי על אדמתם' (לבוש שם).

למנהג הספרדים: מ'ויהי דבר יי אלי לאמר בן אדם דבר את זקני
יש"ראל' (יחזקאל כ' ב') עד 'לדעת כי אני יי א-להיכם' (שם כ')^ג.

למנהג התימנים: מ'ויהי בשנה השביעית בחמשי בעשור לחדש'
(יחזקאל כ' א') עד 'אשר נתתי זבת חלב ודבש צבי היא לכל'

^א וכן הוא בעץ חיים (הלכות קריאת התורה פרק ד').

^ב וכן הוא במחזור ויטרי (כתב יד מוסקבה 841, מובא במהדורת גולדשמידט). וכן המנהג לדעת
הגר"מ"ט שסבר שיש לקרוא כמנהג היפוך ההפטרות. וכן הוא גם לפי המנהג
שכופלים את הפטרת 'הלוא כבני כש"ים' גם באחרי וגם בקדושים. ועיין
בארכה בגליון 202 מנהג הפטרות אחרי וקדושים.

^ג וכן הוא באבודרהם (סדר הפרשיות וההפטרות), ובספר השולחן (הלכות תפילה שער שישי).

^ד וכן הוא ברמב"ם (סוף ספר אהבה).

^ה והוא מקום הסיום לפי מנהג הספרדים וכפי שמופיע באבודרהם ובספר
השולחן. ונראה שמנהג השאמי להוסיף הוספה זו, וכן גם מנהג חלק מקהילות
הבלדי.

^ו שהרי כתבו המדקדקים (ראה רד"ק מיכה ב' י"ב ותהלים פ"ו ב') שקמץ עם מתג הוא
קמץ גדול, ואף כשנראה ש"פ משפט הלשון הוא אמור להנקד בקמץ קטן.
וכן כתבו המדקדקים שאחר קמץ קטן יבוא תמיד שווא נח או דגש, וכאן
שאינן דגש או שווא נח אחר הקמץ, הוא בהכרח קמץ גדול.

^ז על פי הסברא הדקדוקית מסתבר יותר שהקמץ הוא קמץ קטן, משום שדרך
האות הקודמת לחטף, להנקד בניקוד החטף. וכיון שהאות הגרונית שאחר

האמצעות' (שם ט"ו)^א, ויש המוסיפים וקוראים עד 'לדעת כי אני יי
א-להיכם'.

הקשר לפרשה: בהפטרה מוזכרים כמה מצוות ואיסורים
האמורים בפרשה, שמירת חוקי ומשפטי ה': בפרשה 'ושמרתם
את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם' (י"ט ל"ז, כ' ב"ב) וכן
'ושמרתם את חקתי ועשיתם אתם' (כ' ח'), ובהפטרה 'בחקותי
לכו ואת משפטי שמרו ועשו אותם' (כ' י"ט). איסור עבודה זרה:
בפרשה 'אל תפנו אל האילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם',
ובהפטרה 'איש שקוצי עיניו השליכו ובגלולי מצרים אל תטמאו'
(כ' ז'). ונוכר עוד (כ' ט"ו) 'כי אחרי גליליהם לכם הלך'. שמירת שבת: בפרשה
'את שבתתי תשמרו' (י"ט ל'), ובהפטרה 'ואת שבתותי קדשו' (כ'
כ'. ונוכר עוד (כ' י"ב) 'וגם את שבתותי נתתי להם', וכן (כ' י"ג) 'ואת שבתתי חללו
מאד'.

דיוקים ודקדוקים

דיוקים וחילופי נוסחאות על הפטרת האשכנזים, נמצאים בגליון 201 הפטרת אחרי

כ' ג': אס-אדרש - האל"ף בחיריק, ואין לקרוא 'אדרש' בסגול.

כ' ה': בחר - יש אומרים שהבי"ת בקמץ גדול, וכך מנהג
הספרדים. ויש אומרים שהבי"ת בקמץ קטן,

כ' ו': צבי היא - יש להיזהר שלא להבליע אות מחמת כפל
תנועות דומות, וישמע שקרא רק 'צבי'. וכן הוא להלן.

כ' ח': עליהם - ראוי להקפיד על הגייה נכונה של העי"ן, שלא
ישמע שקורא 'אליהם' באל"ף"ף. וכן הוא להלן.

הקמץ מנוקדת בחטף קמץ קטן, מסתבר שהקמץ שלפניו הוא קמץ קטן.
ואף שאין דרך קמץ קטן לבוא בהברה פתוחה, כאן ההברה היתה סגורה
במקורה, שהלא האות הגרונית הראויה היתה להנקד בשווא נח (בחר), ורק בגלל
שדרך שווא נח באות גרונית להתרחב לחטף, הורחב השווא בשאות הגרונית
לחטף קמץ ונפתחה ההברה. וכיון שבמקור ההברה היתה סגורה, דינה
כהברה סגורה, ויכול לבוא בה קמץ קטן.

ח בגמרא (מגילה כ"ד ע"ב) כתוב שאין לכהן לישא את כפיו אם קורא אות אל"ף
כאות עי"ן או אות עי"ן כאות אל"ף, וכן אין למנות כשליח ציבור מי שקורא
כן. וכן נפסק בשולחן ערוך (או"ח סימן נ"ג סעיף י"ב).
ובמשנה ברורה שם (סקל"ז) הביא את דברי האחרונים, שכתבו שבמקום
שכולם מדברים כך מותר.

אך אע"פ שבמקום שכולם קוראים כך מותר להעלותו כש"ן כיון שכך
רגילים באותו מקום, מ"מ לכתחילה ודאי ראוי ונכון להדר לקרוא כהוגן
בהגייה הנכונה.

ובערוך השולחן (סימן נ"ג סעיף י"ד, סימן ס"א סעיף ח', סימן ס"ב סעיף ב') כתב שבמדינותינו
אין בקיאים בחילוק שבין אל"ף לעי"ן, אך בכל זאת כתב (סימן ס"א סעיף ח')
שבקריאת שמע יש לדקדק להפרישם זה מזה, וכתב עוד (סימן ס"ב סעיף ב')
שהמדקדק במצוות יראה לדקדק בזה הרבה בכל התורה, ושכרו גדול

